

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

**Okresné kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
7. ročník, školský rok 2014/15
Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)**

Poznámka: otázky monotematickej časti sú označené *

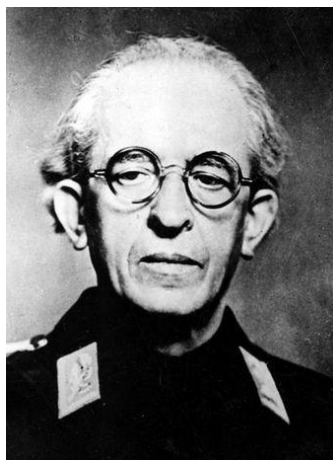
1.* Slovensko prešlo v roku 1939 búrlivým vývojom. Usporiadajte názvy, ktoré nieslo v správnom poradí. Ktorý z nich sa spája s autonómiou?

Slovenský štát, Slovenská republika, Slovenská krajina

2.* Identifikujte na fotografiách významných slovenských politikov z obdobia rokov 1939 – 45.

A

B

C

3.* Vznik slovenského štátu v roku 1939 odhlasovali poslanci celoslovenského snemu.

- a) Akým spôsobom sa hlasovalo?
- b) Koľko poslancov bolo proti?
- c) V ktorom meste sa hlasovalo?

4.* Prečítajte si uvedené tvrdenia a vyberte spomedzi nich štyri, ktoré opisujú situáciu vojnového slovenského štátu. Do odpovedového hárku zapíšete len písmená označujúce správne tvrdenia.

- a) nezávislá zahraničná politika
- b) vláda jednej strany
- c) relatívna hospodárska prosperita
- d) demokratický politický režim
- e) rozvoj školstva
- f) mierové susedenie so susednými štátmi
- g) spojenec nacistického Nemecka

5.* V ktorom období sa používala táto známka?

- a) tesne po vzniku Slovenského štátu
- b) tesne po obnovení Československa počas SNP
- c) tesne po zániku slovenského štátu a obnovení ČSR

6.* Košice sú druhým najväčším mestom na Slovensku. V 30. a 40. rokoch minulého storočia však zažili viacero významných zlomov. K rokom uvedeným v odpovedovom hárku uveďte, súčasťou ktorého štátu boli vtedy Košice.

7.* Slovenský štát sa aktívne zapojil do bojov druhej svetovej vojny. Proti ktorým vtedajším štátom bola nasadená jeho pozemná armáda?

8.* V ktorom vednom odbore vynikali Peter Zát'ko a Imrich Karvaš?

- a) sociológii
- b) ekonómii
- c) politológii

9.* Čo sa nachádza na pripojenom obrázku?

10.* Ktoré z uvedených výrokov o vojnovom slovenskom štáte sú pravdivé? Do odpovedového hárku stačí zapísať poradové písmeno správnej možnosti.

- a) Slovenská republika patrila medzi stredne veľké európske krajiny.
- b) Rozloha štátu bola približne 38 000 km².
- c) Počet obyvateľov bol takmer 2,7 milióna.
- d) Počet obyvateľov bol takmer 3,7 milióna.
- e) Slovenská republika patrila medzi najmenšie európske krajiny.
- f) Rozloha štátu bola približne 49 000 km².

11.* V septembri 1941 bol na Slovensku vydaný súbor právnych predpisov upravujúcich postavenie židovských občanov. Pod akým názvom poznáme tento súbor?

12.* Uveďte celé názvy inštitúcií a organizácií vojnového slovenského štátu, ktoré sa skrývajú pod skratkami v odpovedovom hárku.

13.* Vysvetlite pojem arizácia.

14.* Prečítajte si nasledovný text a nájdite v ňom štyri chyby. Zapište ich do odpovedového hárku a uveďte správne znenie. Zvýraznené slová sú správne a nie je možné ich meniť.

*Hospodárstvo **slovenského štátu** bolo podriadené mierovému stavu a výroba závodov bola orientovaná na potreby elektrifikácie krajiny. Hlavným obchodným partnerom bolo Taliansko, ktoré však často **neplatilo** za dodávky zo Slovenska. Podarilo sa však vyriešiť problém s **nezamestnanosťou**, aj vďaka odchodu desiatok tisíc robotníkov za prácou na vidiek.*

15.* Takzvaná *Vianočná dohoda* medzi demokratickými a komunistickými silami na Slovensku z decembra 1943 obsahovala viacero cieľov, ktoré si spojený odboj dal. Z uvedených vyberte tri správne (do odpovedového hárku stačí zapísať poradové písmeno správnej možnosti).

- a) Odstránenie totalitných prvkov režimu na Slovensku
- b) Pričlenenie Slovenska k Sovietskemu zväzu
- c) Vytvorenie demokratického slovenského štátu
- d) Príprava ozbrojeného povstania
- e) Pasívny odpor voči režimu
- f) Obnovenie demokratickej Československej republiky

16.* V letných mesiacoch 2014 sme na celom Slovensku oslavovali 70. výročie významnej udalosti zo slovenských dejín. Uveďte, o ktorú udalosť išlo a presný dátum, kedy sa začala.

17.* Pod skratkou SAVU sa skrýva najvyššia vedecká inštitúcia, ktorá vznikla a fungovala na Slovensku v období rokov 1939 – 45. Rozpíšte celý jej názov.

18.* Uveďte názov meny používanej ako oficiálne platidlo na Slovensku počas vojnového štátu.

19.* Uveďte názvy dvoch významných odbojových skupín existujúcich počas slovenského štátu.

20.* Nemecká menšina na Slovensku bola v politickom živote zastúpená vlastnou politickou stranou.

- a) Uveďte názov tejto strany v nemčine.
- b) Ako sa volal predseda tejto strany? Uveďte jeho meno a priezvisko.

21.* Hoci medzi československými pilotmi britskej RAF prevažovali Česi, nestratili sa medzi nimi ani Slováci. Jeden z nich sa v počte zostrelov stal najúspešnejším ČS pilotom v rokoch 1943 i 1944 a dokonca i veliteľom britskej 127. stíhacej perute.

- a) Ako sa tento pilot volal?
- b) Dožil sa oslobodenia Československa?

22. V mesiaci júl oslavujú v USA i vo Francúzsku významné udalosti svojich dejín z 18. storočia. Uveďte, o aké udalosti ide a presné dátumy, kedy sa udiali.

23. Vytvorte správne dvojice z mien panovníkov a udalostí, ktoré sa odohrali počas ich vlády v krajinách, kde vládli. Správne dvojice písmen a čísel zapíšte do odpovedového hárku.

a) Ľudovít XVI.	1) odhalenie hnutia uhorských jakobínov
b) František II.	2) vyhlásenie nového cisárstva v Európe
c) Alexander I.	3) prijatie Deklarácie práv človeka a občana
d) Wilhelm I.	4) porážka nepriateľských vojsk v roku 1812

24. Na mape Európy máte znázornené hranice štátov na začiatku 19. storočia, keď prebiehal jeden veľký mocenský konflikt.

- a) Vojny, ktoré vtedy prebiehali, sú známe podľa mena významného vojvodu tých čias. Uveďte jeho meno.
- b) Do odpovedového hárku zapíšte mená vtedajších mocností označených na mape číslami.

25. Vo Viedni sa v rokoch 1814 – 1815 zišiel kongres, ktorý mal rozhodnúť o mocenských vzťahoch v Európe po skončení vojenského konfliktu s Francúzskom a na základe dohôd vzniklo nové spojenectvo víťazných mocností.

- a) Uveďte, pod akým názvom toto spojenectvo poznáme.
- b) Aký boli ciele tohto spojenectva? Uveďte aspoň dve novinky, proti ktorým chcelo bojovať.

26. Osadníci v Novom svete sa stretli s odporom pôvodných obyvateľov, ktorých vytlačali z ich území a viedli s nimi krvavé boje. Jedným z najobávanejších vodcov týchto pôvodných obyvateľov bol Geronimo.

- a) Uveďte názov štátu, ktorý je v tomto texte opísaný ako *Nový svet* a ovládol spomínané územia.
- b) Pod akým všeobecným menom poznáme spomínaných pôvodných obyvateľov?
- c) Ku ktorému národu/kmeňu patrila uvedený *Geronimo*?

27. Prečítajte si uvedený neúplný výrok a odpovedzte na nasledujúce otázky:

Na prahu je revolúcia, ale prisahám, že doň neprenikne, pokiaľ budem žiť“.

- a) Kto je autorom tohto výroku? Uveďte jeho meno a vladársky titul (pomôžte si jeho podobizňou na obrázku).
- b) Názov ktorého štátu chýba vo výroku?
- c) Autor výroku splnil svoju hrozbu a na domácej pôde potlačil povstanie skupiny dôstojníkov. Pod akým menom poznáme toto povstanie?

28. Secesia je

- a) opak recesie
- b) umelecký sloh
- c) odstúpenie od cesie

29. V odpoved'ovom hárku doplňte roky, do ktorých datujeme tri generácie národných obrodencov. Podľa ktorých troch osobností dostali tieto generácie pomenovanie?

30. Národné hnutie na Slovensku koncom 18. storočia bolo rozdelené v otázke náboženstva i používaného bohoslužobného jazyka. Uveďte dve hlavné náboženstvá a tri jazyky, ktoré sa na Slovensku používali.

31. S pomocou uvedených slov určte, ktorého predstaviteľa národného hnutia sa týkajú.

Častá, Naháč, Doľany, tajomník

32. Zvolenčina, Liptovčina, bačovčina, trpačina. To sú slová, ktorými počastovala v 40. rokoch 19. storočia nový jazyk jedna z významných osobností národného hnutia.

- a) Ako sa volala táto osobnosť?
- b) Proti ktorému jazyku takto vystúpila?